

ג'מיל רשאד סנדוקה ואח'
על ידי ב"כ עו"ד אן סוצ'יו מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
טל': 03-5608185; פקס': 03-5608165

העותרים

נגד

1. הרשות הממשלתית למים ולביוב
2. שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים
המשיבים 1, 2 ו-5 ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים ירושלים
טל': 02-6466590; פקס': 02-6467011
3. חברת הגיחון בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד י. קרמר ו/או עו"ד א. ברנט
טל': 02-6234258; פקס': 02-6255493
4. עיריית ירושלים
ע"י עו"ד דן בן-טל ו/או עו"ד שירה לוי מהלשכה המשפטית של עיריית ירושלים
טל': 02-6297586; פקס': 02-6297330
5. משטרת ישראל

המשיבים

הודעה מעדכנת מטעם המדינה

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 9.1.17, מתכבדת המדינה להגיש הודעה מעדכנת מטעמה, כדלהלן.
2. כזכור, עניינה של העתירה בהספקת המים לתושבי השכונות ראס ח'מיס, ראס שחאדה, שכונת השלום ומחנה הפליטים שועפט, הנמצאות מצדה המזרחי של גדר ההפרדה (להלן: "שכונות התפר").
3. כפי שצוין בתגובות ובהודעות קודמות – הואיל ומדובר בבנייה שלא כדין, ולנוכח הוראתו המפורשת של סעיף 157א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה"), חל איסור לחבר מבנים אלה למים.
4. כפי שפורט בתגובות ובהודעות קודמות, לנוכח המגבלות המשפטיות והפיזיות הקיימות במקום, המתווה שהוצג על ידי המשיבים לשיפור הספקת המים לתושבי שכונות התפר הוא שדרוג חלקי של תשתיות הצנרת הראשית, באופן שיגביר את נפח המים המוזרמים לשכונות התפר ואת לחץ המים בצנרת, וכפועל יוצא מכך, ישפר את עמידותה בעומס של המערכת עבור המחוברים לה כדין, וכן את נגישותם של התושבים בכלל למים. עוד הוצע לפי המתווה, כי לאורך הצינורות החדשים בשכונה יותקנו מראש נקודות מהן ניתן יהיה לצרוך מים, וזאת על מנת להבטיח נגישות סבירה מחד גיסא, ושמירה על התשתיות מפני התחברויות פיראטיות אשר גורמות לצנרת נזק ועלולות אף לפגוע באיכות המים הזורמים בה, מאידך גיסא.

הובהר, כי המודל אינו כולל את הספקת המים (כפי שנעשה במצב רגיל) בצינור של חברת הגיחון ישירות לדירות התושבים, בשים לב לאיסור הסטוטורי המפורש ביחס להספקת מים לבתים שנבנו שלא כדין. פתרון זה גם אינו כולל את שדרוג הצינורות הפיראטיים, שניקבו את הצינור הראשי והובילו מים ישירות לבתים, אף זאת בשים לב לאותו איסור שבחוק.

לצד זאת, הדגישו המשיבים, כי לצד המתווה לשיפור הנגישות למים קיימת **חובת תשלום עבור המים** ויש להביא לגביית תשלום בגין המים הנצרכים. עוד הובהר, כי הנושא מקבל משנה חשיבות, **מכיוון ששדרוג התשתיות יביא להגדלת הצריכה ללא תמורה, וככל שלא תהא אפשרות אפקטיבית לגבות תשלום בגין מים אלה – יהיה קושי רב לקדם פתרון בר קיימא לאורך זמן.** מעבר לכך, ברי כי אין מקום לאפשר מצב שבו דווקא מי שגר במבנה שנבנה מלכתחילה באופן בלתי חוקי, הוא שיהיה זכאי לקבלת מים בחינם (ראו הערת כבוד המשנה לנשיאה רובינשטיין בפסקה ג' להחלטה מיום 18.2.16).

המשיבים הבהירו, כי הגם שהמתווה המתגבש אינו מביא את הספקת המים לתושבי שכונות התפר לסטנדרט המקובל במבנים שנבנו כדין, הרי שזהו המתווה הסביר ביותר שיש בידיהם להציע כאשר מדובר במבנים שנבנו שלא כדין וכאשר קיימת הוראת חוק מפורשת האוסרת הספקת מים לבתים אלה. **מדובר בפתרון שהוא בבחינת פתרון אפשרי במגבלות הפיזיות והמשפטיות הקיימות, שהרי בנסיבות האמורות במקרה שלפנינו, יש להבטיח נגישות למים, אך החובה היא להבטיח נגישות סבירה למקורות מים ברמה מינימאלית וחל איסור על אספקתם במתכונת הרגילה של חיבור מבנים לתשתיות** (ראו והשוו ע"א 9535/06 אבו מסאעד נ' נציב המים (פורסם באר"ש, 5.6.11)).

5. החובה לקדם גם את סוגיית התשלום מצאה ביטויה גם בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.1.15. לאחר דיון בעתירה קבע בית המשפט הנכבד, כי מאחר שאין דרך לפתרון עניין המים באבחה אחת, "מה שניתן לעשות הוא, מחד גיסא, תחילה ללא שיהוי הפעלת הפתרון המוצע לעת הזאת על ידי המדינה, קרי שדרוג קוים ראשיים; ומאידך גיסא הסדרי תשלום על ידי התושבים, ולו ברף הנמוך שמציבה המדינה, ואף זאת בהקדם". במקביל, הנחתה ההחלטה, לפתוח ברישום הנהנים ממים, כדי שניתן יהיה לגבות ולהוציא את ההסדר המוצע מן הכוח אל הפועל, על מנת שניתן יהיה לתת מענה לצורך בנגישות במים. בהחלטה מיום 3.5.15 חזר בית המשפט הנכבד וקבע כי "החלטתנו מיום 19.1.15 בעינה".

6. כאמור בהודעותיהם הקודמות של המשיבים, פועלים המשיבים לקידום המתווה עליו הוצהר, לשדרוג ארבעה קווי מים ראשיים. שדרוג הקווים הראשיים על-פי המתווה המוצע יגביר את נפח המים המוזרמים לשכונות התפר ואת לחץ המים בצנרת, וכפועל יוצא מכך, ישפר את היכולת של המערכת להמשיך להעביר מים לשכונות עבור המחוזרים לה כדין, וכן ישפר את נגישותם של כלל התושבים למים.

7. בהודעתם המעדכנת לקראת דיון מיום 22.12.16 עדכנו המשיבים בדבר סטאטוס שדרוג ארבעת הקווים הראשיים אשר התבצע על ידי חברת הגיחון.

המשיבים עדכנו כל **הקו שמחוץ לגדר התפרדה** הונח במלואו וכי ביום 1.11.16 הוחל בהזרמת המים בקו החדש. במסגרת השדרוג הונח צינור נוסף בנוסף לצינור הקיים, באופן המשפר את הספקת המים לאיזור.

ביחס **לקו בשכונת ראס שחאדה** עדכנו המשיבים כי הצינור המתוכנן לשדרוג קו זה (באורך של כ-280 מטרים) הונח כולו על ידי חברת הגיחון **וכי חיבורו מתוכנן להיעשות תוך הוספת שתי שלוחות נוספות והליך לרישום המשתמשים.**

ביחס **לקו העליון בשכונת ראס ח'מיס** עדכנו המשיבים כי הצינור המתוכנן לשדרוג קו זה (באורך של כ-180 מטרים), הונח כולו על ידי חברת הגיחון **וכי חיבורו מתוכנן להיעשות במתווה דומה לזה של הקו בראס שחאדה.**

ביחס **לקו התחתון בשכונת ראס ח'מיס** עדכנו המשיבים כי בהתאם לדרישת המשטרה, העבודות של חברת הגיחון לשדרוג קו זה החלו לאחר השלמת העבודה על הקו בראס שחאדה, ולאחר שהושלם התיאום לגביו עם משטרת ישראל וכי עבודת הנחתו ממשיכה להתקדם.

המשיבים עדכנו עוד, כי לאחר בחינה של אפשרות להוספת קווים נוספים באיזור, מעבר לארבעת הקווים הראשיים אשר פורטו לעיל, וזאת לצורך שיפור הנגישות למים בכפוף למגבלות (בין היתר) מכוח סעיף 157א לחוק התכנון והבניה, **ניתנה הנחייה על ידי רשות המים לחברת הגיחון להתחיל בעבודות להנחת שני קווים נוספים בשכונת ראס ח'מיס ושני קווים נוספים בשכונת ראס שחאדה,** אשר ייצאו כשלוחות מתוך הקווים הראשיים ששודרגו, לאזורים נוספים בתוך השכונות.

ביחס להסדרת נושא רישום הלקוחות ומנגנון הגבייה עדכנו המשיבים כי משלא הושגה הסכמה ביחס להיבטי הרישום והגבייה בין הרשויות לב"כ העותרים, הנחתה רשות המים את חברת הגיחון לפרסם לתושבים באיזור את השינוי התשתיתי הצפוי ולקרוא להם להירשם כמשתמשים במים ולקבל נגישות למים באחד הפתחים על גבי הצינור החדש, כאשר לנרשמים יוצגו מספר אפשרויות לתשלום החשבון וחלוקתו בין המשתמשים. המשיבים עוד עדכנו כי לצד ההיערכות לקידום הרישום והגבייה, **נדרשת פעולת פיקוח ואכיפה למניעת חיבורים לא חוקיים לתשתית החדשה, וכי רשות המים, חברת הגיחון ומשטרת ישראל פועלות לתיאום המשך הפעילות ביניהן.**

8. בהחלטת בית המשפט מיום 9.1.17 **עמד בית המשפט הנכבד על חשיבות נושא הגבייה והאכיפה הנלווית לה.** לאחר דיון בעתירה עמד בית המשפט על כך כי **בעת הזאת הקושי המרכזי עמו יש להתמודד הינו סוגיית הגבייה וסוגיית האכיפה כגורם השלוב בה.** בית המשפט הנכבד עמד על הצורך כי רבים ככל האפשר יירשמו כצרכני מים, ולצד זאת יתבצע

מאמץ אכיפה כנגד גניבות מים. בהחלטה זו צירף בית המשפט את המשטרה כמשיבה לעתירה.

המשיבים יתייחסו, אפוא, להתפתחויות הנוגעות להנחת תשתיות המים, להתפתחויות הנוגעות לסוגיית הסדרת הרישום והגבייה ולהתפתחויות הנוגעות לסוגיית האכיפה השלובה בו.

ההתפתחויות במישור הנחת תשתיות המים

9. ביחס לקו בשכונת ראס שחאדה - כאמור לעיל הנחתו של קו זה הושלמה. יצויין כי בדיקת הלחץ הראשונה אשר נערכה בקו זה העידה על כך שנעשתה חבלה בקו, דבר אשר הצריך את תיקונו, כך שנכון להיום הקו תקין. באשר לשני קווים נוספים אשר יצאו כשלוחות מתוך הקו הראשי ששודרג לאיזורים נוספים בתוך השכונה – נציין כי הנחתן של שלוחות אלה טרם הושלמה, זאת על פי הנמסר מחברת הגיחון בשל קשיים של הקבלן המקומי, אשר הביע חשש לגבי פגיעה בעובדיו על ידי תושבי המקום. לאור זאת, נמסר לרשות המים על ידי חברת הגיחון כי הוחלט בגיחון על החלפת הקבלן, וההערכה היא כי פעולתו תתחיל במחצית מאי ותארך מספר שבועות.

10. ביחס לקו העליון בשכונת ראס ח'מים - כאמור לעיל, הנחתו של קו זה הושלמה. באשר לשני קווים נוספים אשר ייצאו כשלוחות מתוך הקו הראשי - נציין, כי הנחתן של שלוחות אלה טרם הושלמה אף היא, זאת על פי הנמסר מחברת הגיחון בשל קשיים של הקבלן המקומי, אשר תוארו לעיל גם ביחס להנחת הקו בראס שחאדה. כאמור, הוחלט בגיחון על החלפת קבלן והנחת השלוחות צפויה להיות מושלמת מספר שבועות לאחר שזה יחל את פעילותו, כמפורט לעיל.

11. ביחס לקו התחתון בשכונת ראס ח'מים, מתכבדים המשיבים לעדכן כי הנחתו הסתיימה.

12. כפי שכבר צוין בעבר, עם השלמת הנחת השלוחות והסדרת נושא הרישום (כפי שיורחב בהמשך), ניתן יהיה להעביר את זרימת המים מהצנרת הקיימת לקווי הצינורות החדשים אשר נפרסו. לפיכך, קיימת היום למעשה אפשרות להזרים מים בקווים שכבר הונחו, ככל שיתגלע משבר המצריך הזרמה מיידית של מים.

ההתפתחויות ביחס להסדרת נושא רישום הלקוחות ומנגנון הגבייה וביחס למנגנון האכיפה

13. כפי שהובהר בעבר, לרבות בדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 28.12.16, פועלים המשיבים לצורך קידום רישום התושבים המשתמשים במים באמצעות הקווים החדשים, לצורך גבייה עבור המים הנצרכים.

14. נזכיר שוב, כי בהחלטה מיום 9.1.17, עמד אף בית משפט נכבד זה על חשיבות נושא הגבייה והאכיפה הנלווית לה. נבקש לציין בהקשר זה, כי נוכח המורכבות של פעילות אספקת שירותי המים בשכונות האמורות, קיים יתרון רב לכך שקידום המהלך לשיפור השירות ייעשה ביחד עם נציגי התושבים. מהלך כזה הוא חשוב לצורך מימוש דבריו של בית המשפט הנכבד בדבר ההכרח להסדיר גם את התשלום בגין המים המסופקים. משהסתבר שאין בידי העותרים ליצור פלטפורמה למהלך מוסכם, מקודם הפיתוח והרישום על ידי הרשויות, בתקווה שניתן יהיה לרתום את התושבים במישרין למהלך.
15. ביחס ללוחות הזמנים הצפויים לביצוע ההרשמה ואופן ביצועה, יעדכנו המשיבים כדלקמן (יצויין כי מתווה הרישום שיוצג מתייחס בשלב זה לשכונת ראס ח'מיס בלבד):
16. ביום 26.3.17 התקיימה ישיבה במטה לבטחון לאומי לצורך דיון, בין היתר, בסטאטוס הטיפול בסוגיית הספקת המים לשכונות התפר. בישיבה זו סוכם כי תשלחנה הודעות הקוראות לתושבים להירשם לצורך שימוש במים.
17. בהמשך לכך, ועל מנת להקל על התושבים את הרישום כצרכנים בגיחון, הוחלט על פתיחת עמדת שירות של חברת הגיחון במעבר שועפט, בתחום המרכז לשירותים משולבים (להלן: "מש"מ"), אשר צפוי להיפתח במקום. עמדת הרישום צפויה להיפתח במהלך חודש מאי למשך כשבועיים, בהיקף שעות נרחב, ובה יינתנו לתושבים שיגיעו הסברים באשר לדרכי החיוב והתשלום האפשריות, מענה לשאלות שיעלו ורישום תושבים כצרכני מים.
18. בכוונת הגורמים הרלבנטיים לקרוא לתושבי ראס חמיס להירשם, במהלך השבוע הראשון של חודש מאי, וזאת באמצעות תליית מודעות על בתי התושבים, במרכז הקהילתי ובמעבר שועפאט. בהתאם להיענות ולרישום במהלך תקופה זו, תישקל המשך הפעילות הן לגבי אופן הרישום והן לגבי הפעלת קווי המים החדשים.
19. אשר לסוגיית האכיפה, יעדכנו המשיבים, כי ביום 10.4.17 נערכה ישיבה בין רשות המים והמשטרה, לצורך בניית תוכנית לשם הסדרתן של פעולות האכיפה אשר ילוו את הזרמת המים בקווים. הנושא טרם מוצה בין הגורמים המקצועיים, והוא צפוי להמשיך ולהידון ביניהם בזמן הקרוב, בין היתר במסגרת ישיבת המשך הקבועה נכון לעכשיו ליום 28.5.17.
20. המשיבים ישובו על עמדתם, לפיה הזרמת המים בצינורות החדשים מבלי שתתקיים ולו ראשית הסדרה של ענין הרישום של התושבים המעוניינים לקבל מהם הספקת מים לצרכי גבייה, תסכל את האפשרות להספקת מים אשר בצדה תשלום. הטעם לכך הוא כי ניתוק הקווים המספקים מים כיום בטרם הקצאה של פתחים בקווים החדשים לצרכנים אשר נרשמו, אשר מדי מים בצדם, תוביל לחירור פיראטי של הקווים החדשים תוך פגיעה בהספקת המים. כמו כן, לעמדת

המשיבים מעבר להזרמת מים בצינורות החדשים אשר חוברו בטרם התקדמות במישור ההרשמה והגבייה תסכל כל תמריץ להצטרף למתווה הרישום והגבייה המוצע על ידי המשיבים.

21. המשיבים ממשיכים לפעול בשיתוף פעולה לתיאום קידום פעילות הרישום והגבייה, וכן לתיאום פעילות האכיפה הנדרשת.

22. האמור בהודעה זו נתמך בתצהירה של גבי תמר שור, סמנכ"לית אסדרה ברשות הממשלתית למים וביוב, וכן בתצהירו של נצי"מ אמיר ארזני, ק' אג"מ, מחוז ירושלים, משטרת ישראל.

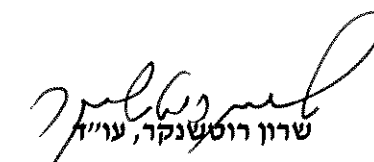
היום,

ח' באייר תשע"ז
04 במאי 2017

יונתן ברמן, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות המדינה

שרון רוטשניקר, עו"ד
סגנית מנהלת מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני, הח"מ, נצי"מ אמיר ארזני, בעל ת.ז. מספר 059787606, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד ק"אג"מ מחוז ירושלים במשטרת ישראל.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בעובדות המפורטות בהודעה המעדכנת מטעם המדינה בתיק בג"ץ 2235-14.
3. העובדות המפורטות בהודעה המעדכנת מטעם המדינה הנוגעות למשטרת ישראל המפורטות בסעיפים 17,19,21 להודעה הן אמת למיטב ידיעתי ועל פי המידע שמצוי בידי מתוקף תפקידי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

~~אמיר ארזני, נצי"מ
ק"אג"מ
מחוז ירושלים~~

אישור

אני הח"מ, מיכל סרוקן גויץ, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 4.5.17 הופיע בפני מר אמיר ארזני, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, התם בפני על תצהירו.

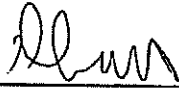
עו"ד מיכל סרוקן גויץ
פ"א 1140268, מ.ר. 37661
חתימת המשפט, משטרת מחוז י-ם

תצהיר

אני, הח"מ, גבי תמר שור, בעלת ת.ז מספר 028018125, מצהירה בזאת כלהלן:

1. אני משמשת בתפקיד סמנכ"לית אסדרת ברשות הממשלתית למיס וביוב.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בעובדות המפורטות בהודעה המעדכנת מטעם המדינה בתיק בג"ץ 2235-14.
3. העובדות המפורטות בהודעה המעדכנת מטעם המדינה הן אמת למיטב ידיעתי ועל פי המידע שמצוי בידי מתוקף תפקידי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

תמר שור

אישור

אני הח"מ, חגית בונר, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 4.5.17 ~~2017~~ הופיעה בפני גבי תמר שור, המוכרת לי אישית, ולאחר שהזהרתי כי עליה לומר את האמת, שאם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמה בפני על תצהירה.

ד"ר א.ה.
ד"ר ברנדס, עו"ד
מ.ר. 26068
הלשכה המיטבית
הרשות הממשלתית למיס וביוב